

ΠΡΟΦΟΡΙΚΕΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΟΛΥΜΕΣΩΝ: Μερικές χρήσιμες υποδείξεις

Βασίλης Παυλόπουλος

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών



ΨΧ126-Συγγραφή Επιστημονικής Εργασίας

Τμήμα Ψυχολογίας ΕΚΠΑ, χειμερινό εξάμηνο 2020-2021

Περίγραμμα

- Λογισμικό παρουσιάσεων
- Διάρθρωση-δομή μιας παρουσίασης
- Βασικές προδιαγραφές μορφοποίησης:
 - ▣ φόντο και χρώματα
 - ▣ γραμματοσειρά και παράγραφος
 - ▣ πίνακες και σχήματα
- Ροή παρουσίασης και εναλλαγή διαφανειών
- Ειδικές περιπτώσεις (συμμετέχοντες, ψυχομετρικά μέσα, βιβλιογραφικές αναφορές)
- Πέρα από τα πολυμέσα: επικοινωνιακά στοιχεία μιας προφορικής παρουσίασης

Λογισμικό παρουσιάσεων

- Microsoft Powerpoint: το κατεστημένο
- OpenOffice Impress, LibreOffice Impress: τα δωρεάν
- Google Slides: το «νεφελώδες» (cloud computing)
- Prezi: το πολυτάλαντο
- ...

Tip: Το καλύτερο λογισμικό είναι αυτό που ξέρουμε (έχουμε μάθει) να χειριζόμαστε καλύτερα.

Διάρθρωση μιας παρουσίασης

- **Πρώτη διαφάνεια:** τίτλος παρουσίασης, ονόματα συγγραφέων, θεσμικός φορέας. Επιθυμητή η αναγραφή του επιστημονικού γεγονότος.
- Προτείνεται να ακολουθεί μια διαφάνεια με τον **σκοπό** ή το **περίγραμμα** της παρουσίασης.
- Στο κλείσιμο, είναι απαραίτητη μια **διαφάνεια-σύνοψη-συμπεράσματα-προοπτικές**.
- Προαιρετικά, στο τέλος ενδείκνυται η προβολή ενός **αποχαιρετισμού-ευχαριστίας**, του τύπου «*Ευχαριστώ για την προσοχή σας!*».

Διάρθρωση μιας παρουσίασης

- Τα **στοιχεία επικοινωνίας** (συνήθως: e-mail, ιστοσελίδα) αναγράφονται στη διαφάνεια τίτλου, είτε στη διαφάνεια αποχαιρετισμού.
- Αν υπάρχουν **ευχαριστίες ή πηγές χρηματοδότησης**, μπορούν να εμφανιστούν σε ξεχωριστή διαφάνεια, αμέσως μετά τον τίτλο, είτε στη διαφάνεια-χαιρετισμό.
- Αν υπάρχουν **διακριτές ενότητες** στην παρουσίαση (Μέθοδος, Αποτελέσματα, κλπ.), είναι σκόπιμο να παρουσιάζονται ως τέτοιες, π.χ. με ξεχωριστό τίτλο ή με μια διαφάνεια-εισαγωγή.



12ο
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗΣ
ΕΡΕΥΝΑΣ

Ελληνική Ψυχολογική Εταιρεία

14-17 Μαΐου 2009

Βόλος, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

παράδειγμα

Η διεργασία αποχωρισμού–εξατομίκευσης των νέων ενηλίκων και η συσχέτισή της με την ψυχική υγεία: Διαπολιτισμική προσέγγιση

Ιωάννα Σωτηροπούλου, Άννα Χριστοπούλου, Βασίλης Παυλόπουλος
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Acknowledgment

The empirical data presented in this paper come from the research program “**Definition of indices for evaluating integration policies for third country nationals in the Greek society**”, which was funded by the European Integration Fund for the Third Country Nationals 2007-2013 (Action 2.1-08) and, in part, by national resources.



Ministry of Interior,
Decentralization & E-government



European Union



European Integration Fund
for the Third Country Nationals

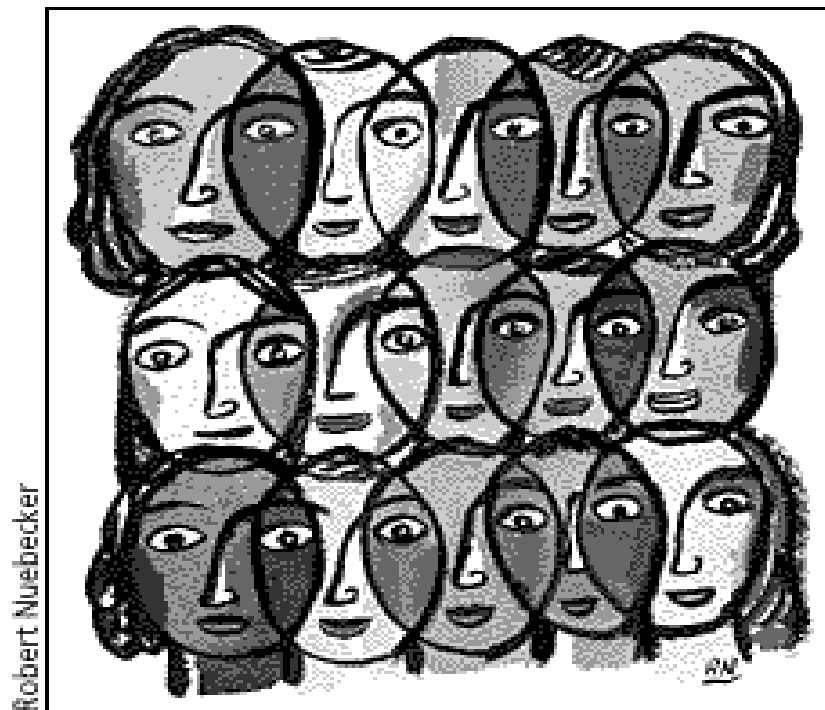
Action 2.1-08: Definition of Indices for Evaluating Integration Policies for Third Country Nationals in the Greek Society

Outline

- The resurgence and rhetoric of the 'new' far right in Europe
- The far right in the great recession
- From macroeconomics to perceived threat: Theoretical models and empirical findings
- Communication strategies of the far right: Fascism recalibration
- Reactions and policies of the mainstream political system: rising intolerance, exploiting the fear of the far right, the failure of immigration policies
- The far right and the media
- Concluding remarks

Objectives

- Empirically examine moral development in adolescence in relation to individual and family attributes.
- Apply both variable-centered and person-centered approaches.
- Draw on developmental and social-psychological perspectives on morality.
- Provide evidence to support theoretical assumptions not tested extensively.
- No relevant research in Greece.



Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

 vpavlop@psych.uoa.gr

 <http://users.uoa.gr/~vpavlop>

Βασικές προδιαγραφές μορφοποίησης: φόντο και χρώματα

Less is more...

- Ένα **απλό-και-λιτό** φόντο επιτρέπει στο ακροατήριο να επικεντρωθεί στο περιεχόμενο της παρουσίασης – όχι στο περιτύλιγμα!
- **Προς αποφυγήν:** σύνθετα μοτίβα (δυσανάγνωστα), εναλλασσόμενα μοτίβα (δια-σπαστικά), «φορτωμένα» templates (δεν αφήνουν επαρκή χώρο).
- Επιλογή χρωματικών συνδυασμών που μεγιστοποιούν την **αντίθεση φόντου-περιεχομένου** (σωτήρια λύση σε συνθήκες κακού φωτισμού – πολύ συνηθισμένο).

Χωρίς σχόλια...

- Η χαμηλή χρωματική αντίθεση γραμματοσειράς- φόντου οδηγεί σε δυσανάγνωστο αποτέλεσμα
- Η **χρήση χρώματος και στυλ** για διακοσμητικούς λόγους είναι διασπαστική και κακόγουστη.
- Η **εναλλαγή χρωμάτων και μοτίβων** είναι περιττή...
- ...το ίδιο ισχύει για τις συχνές **ΕΝΑΛΛΑΓΕΣ πεζών-ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ και ΤΥΠΩΝ** γραμματοσειράς!

Χωρίς σχόλια...

- Η χαμηλή χρωματική αντίθεση γραμματοσειράς- φόντου οδηγεί σε δυσανάγνωστο αποτέλεσμα
- Η **χρήση χρώματος** και στυλ για διακοσμητικούς λόγους είναι διασπαστική και κακόγουστη.
- Η **εναλλαγή χρωμάτων και μοτίβων** είναι περιττή...
- ...το ίδιο ισχύει για τις συχνές ΕΝΑΛΛΑΓΕΣ πεζών-ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ και ΤΥΠΩΝ γραμματοσειράς!
- Οι εικόνες ή τα μοτίβα στο φόντο εξυπηρετούν μάλλον τον εντυπωσιασμό παρά την πρακτικότητα.

Βασικές προδιαγραφές μορφοποίησης: γραμματοσειρά

- Προτείνεται μια από τις **συνηθισμένες οικογένειες** γραμματοσειρών (π.χ. Arial, Times New Roman ή Calibri) για λόγους αναγνωσιμότητας, αλλά και συμβατότητας μεταξύ υπολογιστών.
- Είναι σκόπιμο να διατηρείται σταθερά η **ίδια μορφή της γραμματοσειράς** (τύπος, μέγεθος, χρώμα) για **τον ίδιο τύπο περιεχομένου** (π.χ. τίτλοι, κυρίως σώμα, κλπ.), ανεξάρτητα από το ποσοστό κάλυψης της διαφάνειας.
- Το **μέγεθος** «μετράει»! Ενδεικτικά:
 - 21-26 στιγμές για το κυρίως κείμενο
 - 28-34 στιγμές για τις επικεφαλίδες των διαφανειών
 - 34-38 στιγμές για τον τίτλο της πρώτης σελίδας

Βασικές προδιαγραφές μορφοποίησης: παράγραφος

- Η χρήση **κουκκίδων (bullets)** συμβάλλει στην ιεραρχική οργάνωση των πληροφοριών – αρκεί να μην το παρακάνει κανείς με πολλά επίπεδα!
- Η χρήση **διαστήματος μεταξύ παραγράφων (6-12 στιγμές)** βοηθά στην αναγνωσιμότητα της διαφάνειας.
- Περισσότερες από **4-5 κουκκίδες ή 10-12 σειρές** σε μία διαφάνεια είναι ανησυχητικά πυκνές!
 - ▣ Είναι προτιμότερο να έχουμε περισσότερες και πιο «αραιές» διαφάνειες, παρά λιγότερες και πιο «πυκνές».

Βασικές προδιαγραφές μορφοποίησης: παράγραφος

- Υιοθετούμε «τηλεγραφική» διατύπωση: κατανοητή μεν, αφαιρετική δε.
 - ▣ Συνοψίζουμε τα βασικά σημεία χρησιμοποιώντας **λέξεις-κλειδιά**.
 - ▣ Διατηρούμε ομοιόμορφο ύφος όσον αφορά τις γραμματικές και τις συντακτικές δομές του λόγου (χρήση χρόνων, ενικός/ πληθυντικός αριθμός, ενεργητική/παθητική φωνή, κ.ά.).
 - ▣ **Αποφεύγουμε να διαβάζουμε λέξη-προς-λέξη το περιεχόμενο των διαφανειών (βλ. φαινόμενο death by Powerpoint!).**

Βασικές προδιαγραφές μορφοποίησης: πίνακες

- Οι πίνακες μπορούν να συνοψίσουν **θεωρητικά** μοντέλα, είτε **εμπειρικά** (ποσοτικά ή ποιοτικά) δεδομένα.
 - ▣ Στις προφορικές ανακοινώσεις δεν είναι κατάλληλοι οι αναλυτικοί πίνακες που «βουλιάζουν» στους αριθμούς. Εναλλακτικά προτείνεται η χρήση σχημάτων ή κειμένου.
- Η μορφή των πινάκων ακολουθεί τις **προδιαγραφές του APA** – αν και πιο χαλαρά από ό,τι στις δημοσιεύσεις.
 - ▣ Αυτό σημαίνει, μεταξύ άλλων, λιτή εμφάνιση με ελάχιστες διαγραμμίσεις.
 - ▣ Δεν νοείται πίνακας χωρίς σαφή και περιγραφικό τίτλο!

Participants

Stratified sampling was used in order to obtain a representative data set in terms of immigrant population characteristics as well as their distribution across the host country, as it appears in EL.STAT records.

Country of origin	N	Age (mean)	Women (%)	Educ. (9/pts)	Length of Stay (yrs)	Urban (%)
Albania	1,124	36.2	46.7	4.5	12.6	37.9
E.U. new members	265	38.8	60.6	4.8	9.6	38.1
East Europe (non-E.U.)	225	39.8	64.4	5.5	10.7	61.3
Asia, Africa, S.America	229	34.2	17.5	3.9	8.6	70.3
Total	1,843	36.8	47.3	4.6	11.4	44.8

Participants

Stratified sampling was used in order to obtain a representative data set in terms of immigrant population characteristics as well as their distribution across the host country, as it appears in EL.STAT records.

Country of origin	N	Age (mean)	Women (%)	Educ. (9/pts)	Length of Stay (yrs)	Urban (%)
Albania	1,124	36.2	46.7	4.5	12.6	37.9
E.U. new members	265	38.8	60.6	4.8	9.6	38.1
East Europe (non-E.U.)	225	39.8	64.4	5.5	10.7	61.3
Asia, Africa, S.America	229	34.2	17.5	3.9	8.6	70.3
Total	1,843	36.8	47.3	4.6	11.4	44.8

Διαχρονικοί προγνωστικοί παράγοντες έκβασης της σχολικής φοίτησης Ελλήνων και μεταναστών εφήβων

	Θετικοί-προστατευτικοί	Αρνητικοί-ευαλωτότητας
ΣΧΟΛΙΚΟΙ	Σχολική επίδοση (ΕΛΛΗΝ) Δημοτικότητα	Απουσίες (ΜΕΤΑΝ) Ηλικία (ΜΕΤΑΝ)
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΙ	Οικογενειακή συνοχή Οικογενειακή ευελιξία Γονική εμπλοκή (ΕΛΛΗΝ)	Συγκρούσεις με γονείς
ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΙ	Δεύτερη γενιά μεταναστών Εθνικός προσανατολισμός Ταύτιση με εθνοτική ομάδα	Μετανάστευση Εθνοτικός προσανατολισμός

Exploratory data analyses: Correlations

	Life Events	Group Discrim.	Personal Discrim.	School Grades
Life Events	1.00			
Group Discrimination	.16**	1.00		
Personal Discrimination	.20***	.54***	1.00	
School Grades	-.18**	-.10	-.33***	1.00
Popularity	-.12*	-.13*	-.24***	.29***

* $p < .05$; ** $p < .01$; *** $p < .001$

Βασικές προδιαγραφές μορφοποίησης: σχήματα

- Όπως και οι πίνακες, τα σχήματα συνοψίζουν **θεωρητικά** ή/και **εμπειρικά** (ποσοτικά ή ποιοτικά) στοιχεία.
- Προτείνεται να εφαρμόζονται οι **προδιαγραφές του ΑΡΑ**, με αποδεκτές αποκλίσεις όσον αφορά το χρώμα.
- Πρέπει να δίνονται **όλες οι απαραίτητες πληροφορίες** για την αυτόνομη ανάγνωση του σχήματος, ανεξάρτητα από τις προφορικές επεξηγήσεις.
 - Αυτό αφορά τον τίτλο, τους άξονες και τις λεζάντες.
 - Προσοχή στις συντομογραφίες και τα αρκτικόλεξα.
 - Μερικές φορές ενδείκνυται ο συνδυασμός σχήματος και κειμένου.

Υποκείμενη δομή, υπερκείμενη δομή και επιπτώσεις της πολιτικής ιδεολογίας

Πηγή Jost, Federico, & Napier, 2009 (προσαρμοσμένο)

Top-down προσέγγιση (πολιτικές επιστήμες)



Υποκείμενη δομή (κίνητρα)

- Επιστημολογικά (ανάγκη για βεβαιότητα)
- Υπαρξιακά (ανάγκη για ασφάλεια)
- Σχεσιακά (ανάγκη για αλληλεγγύη)

Υπερκείμενη δομή (αναπαραστάσεις)

Αντίσταση vs. άνοιγμα στην αλλαγή

Αποδοχή vs. απόρριψη των ανισοτήτων



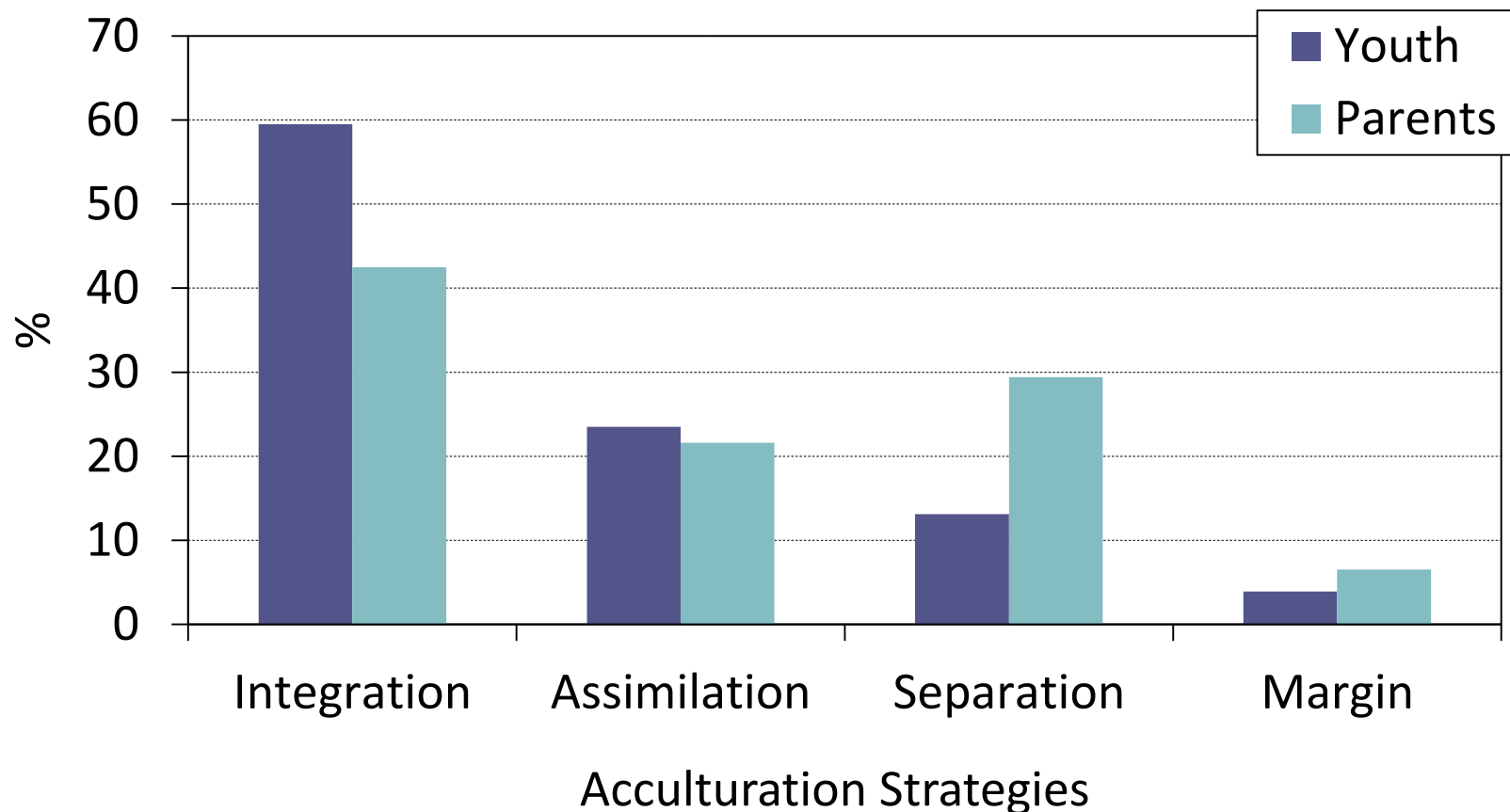
Επιπτώσεις της πολιτικής ιδεολογίας

- Αξιολόγηση υποψηφίων
- Διομαδικές στάσεις
- Δικαιολόγηση συστήματος
-



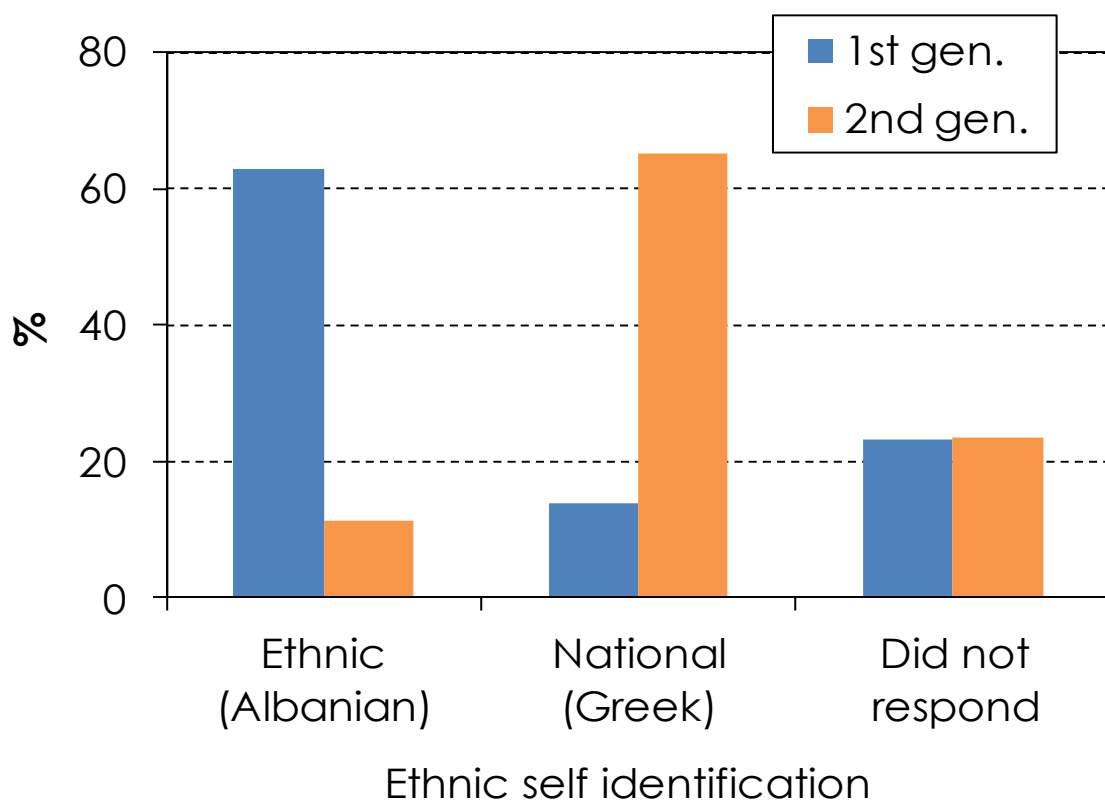
Bottom-up προσέγγιση (Ψυχολογία)

Acculturation strategies of immigrant youth compared to their parents



$$\chi^2(2, N = 153) = 22.61, p = .007$$

Ethnic self identification as a function of generation status of immigrant adolescents

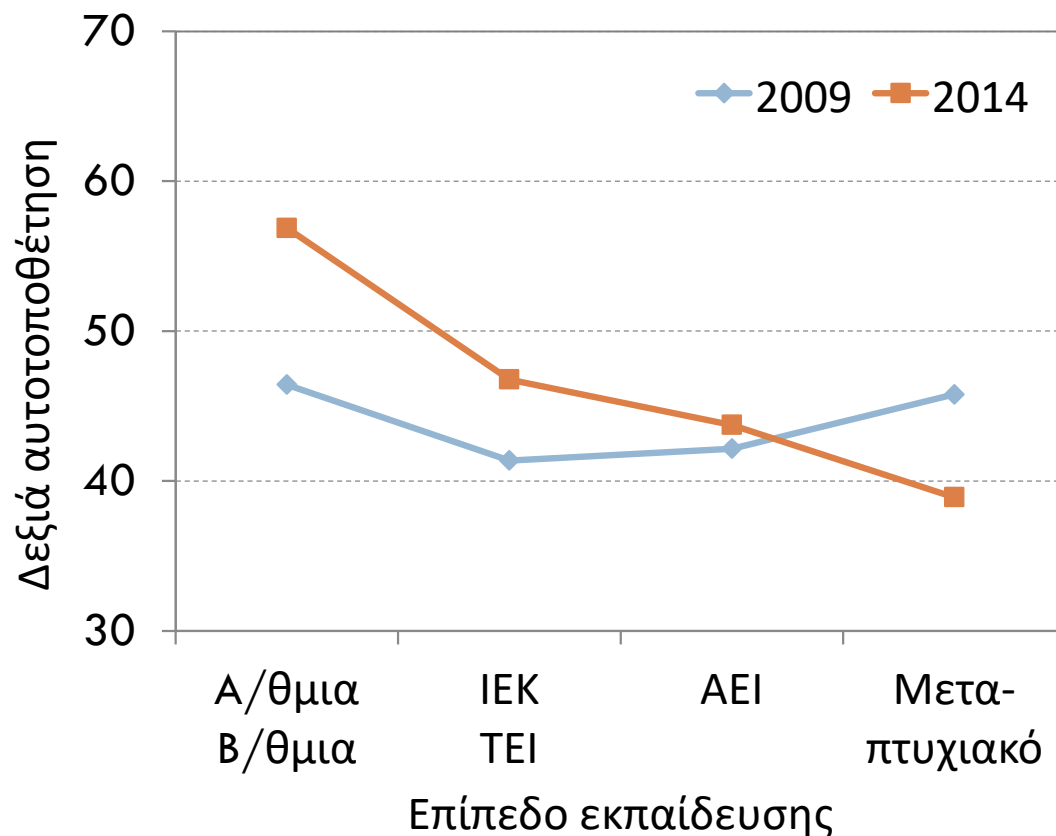


A remarkable shift of ethnic self identification towards the host culture is noted from first to second generation of Albanian immigrant youth.

$$\chi^2(2, n = 232) = 76.77, p < .001$$

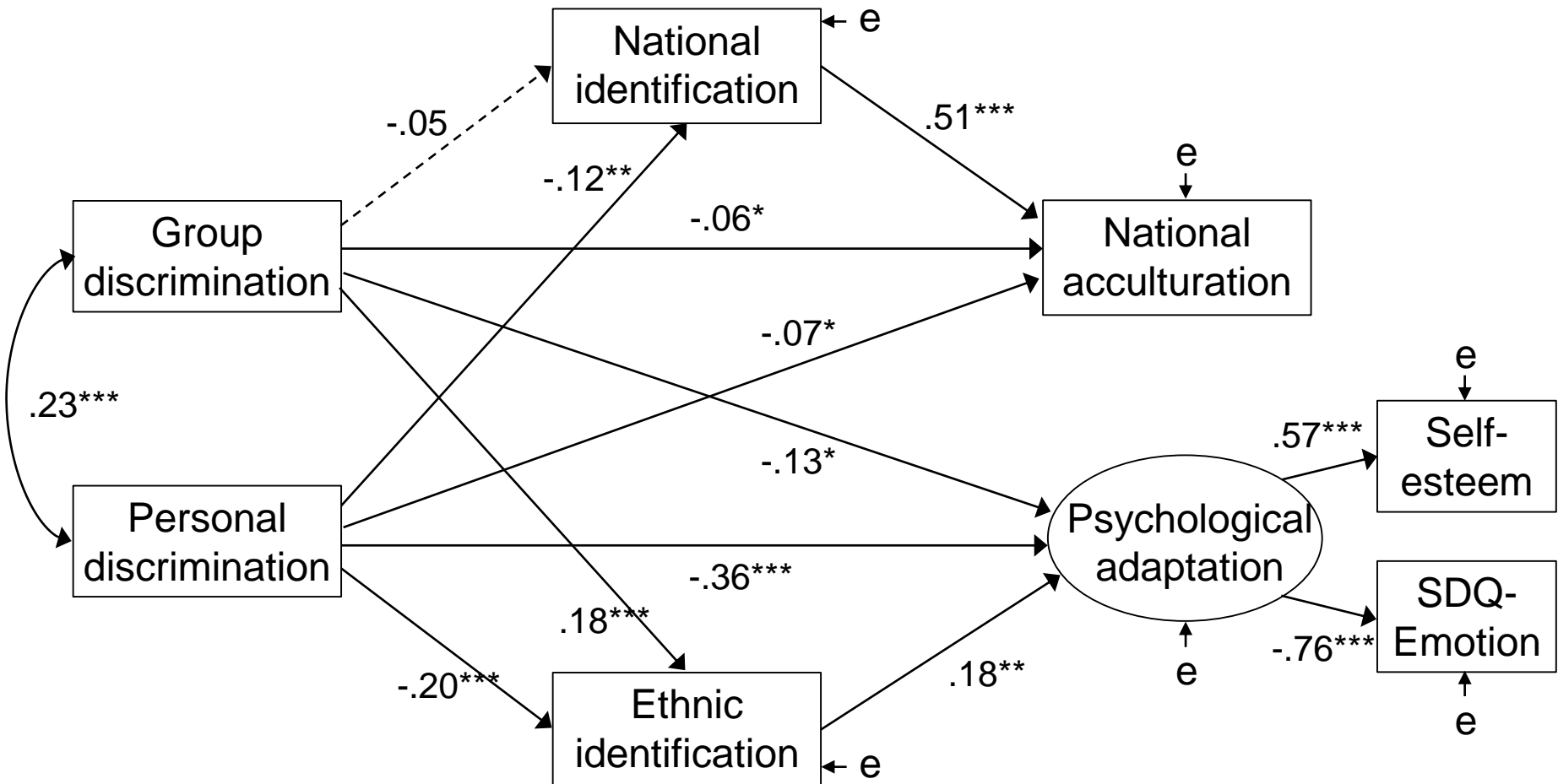
Αλληλεπίδραση του επιπέδου εκπαίδευσης και του χρόνου μέτρησης πάνω στην πολιτική αυτοτοποθέτηση

$F(3, 635)=5.82, p=.001, \eta^2=.03$



Το επίπεδο εκπαίδευσης φαίνεται να διαφοροποιεί την πολιτική αυτοτοποθέτηση κυρίως μέσα στην κρίση (όχι πριν από αυτή). Ειδικότερα, το χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης συνδέθηκε με πιο δεξιά πολιτική αυτοτοποθέτηση το 2014.

SEM analysis of the combined RIM and RDIM models including group and personal perceived discrimination



$\chi^2(8) = 23.24, p < .001; CFI = .98; NFI = .97; RMSEA = .06; SRMR = .05$

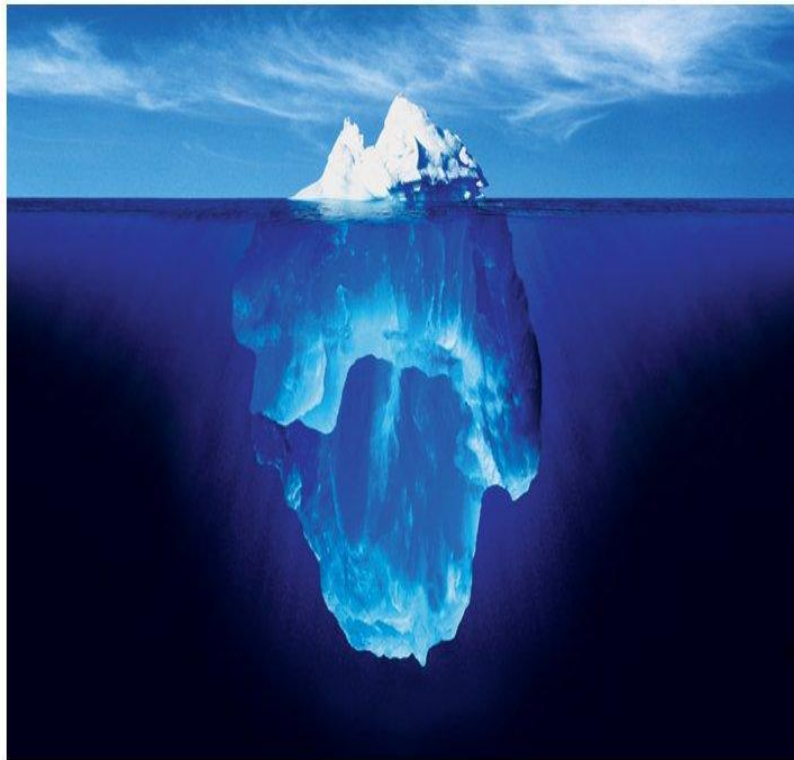
* $p < .05$
 ** $p < .01$
 *** $p < .001$

Βασικές προδιαγραφές μορφοποίησης: εικόνες

- Η χρήση εικόνων προτείνεται **με φειδώ** και μόνον όταν είναι προφανές ότι ενισχύουν (ή, τουλάχιστον, ότι δεν παρεμποδίζουν) την εμπέδωση του μηνύματος.
- Σε ειδικές περιπτώσεις, η απεικόνιση χαρτών μπορεί να είναι αρκετά παραστατική.
- Μια εικόνα θα μπορούσε να πλαισιώσει τη διαφάνεια αποχαιρετισμού.
 - ▣ Σε αυτό το σημείο λίγο χιούμορ δεν βλάπτει – λίγο όμως!...

Πολιτισμός: η «κρυμμένη» διάσταση;

Τα περισσότερα στοιχεία του πολιτισμού κρύβονται κάτω από την επιφάνεια της συμπεριφοράς:



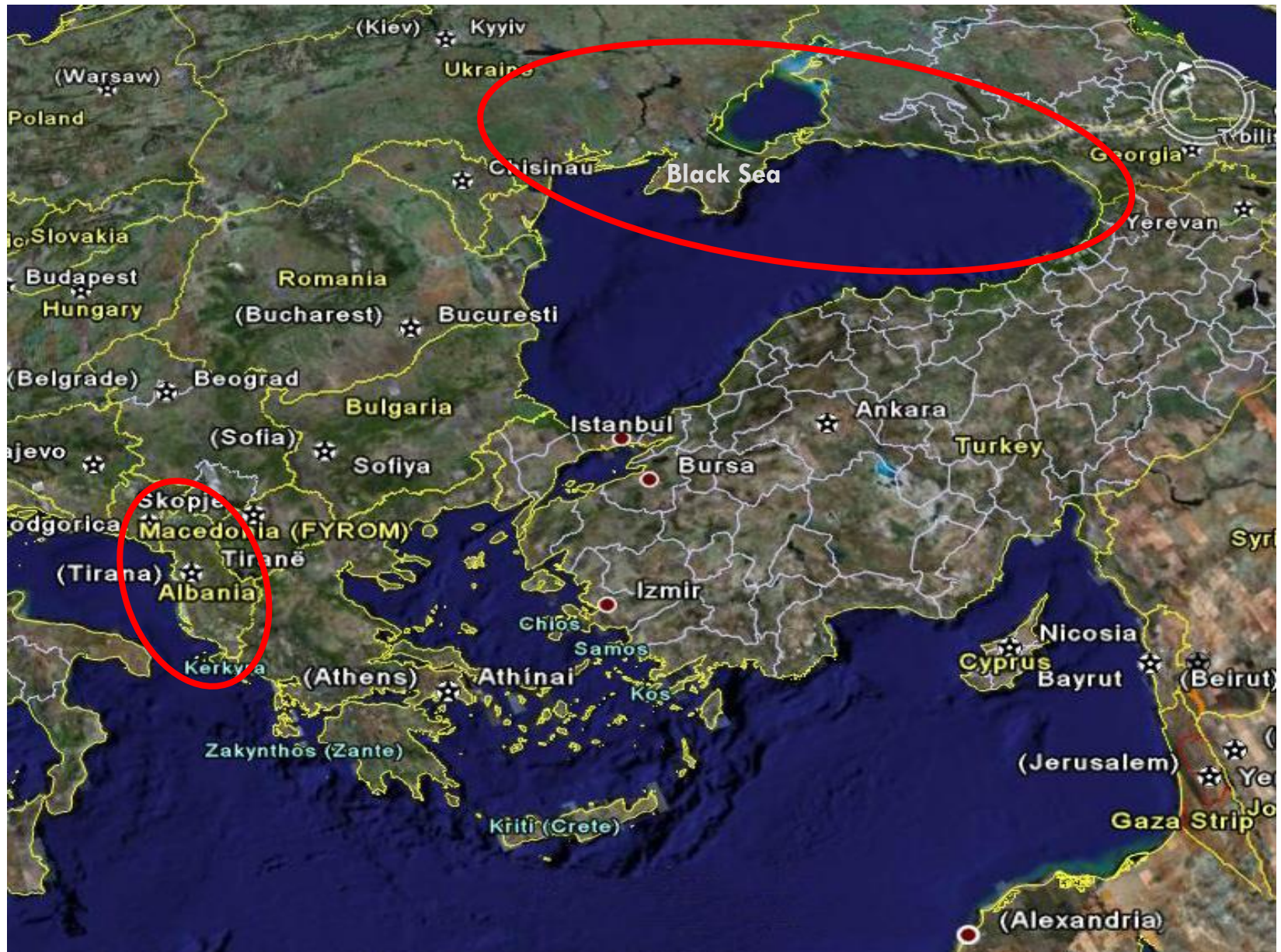
ΟΡΑΤΑ

γλώσσα, ενδυμασία, τέχνη,
θρησκευτικές πρακτικές,
διασκέδαση, διατροφή...

ΜΗ ΟΡΑΤΑ

νόρμες ευγένειας, αισθητική,
δίκαιο, αντίληψη του εαυτού,
χρονικός προσανατολισμός,
μη λεκτική επικοινωνία...

Geographic origin of Albanian and Pontian immigrants



Ροή της παρουσίασης και εναλλαγή των διαφανειών

- Μια ισχυρή δυνατότητα του λογισμικού παρουσιάσεων είναι η **προσαρμογή της κίνησης (animation)** στη ροή εμφάνισης των στοιχείων μιας διαφάνειας και στην εναλλαγή των διαφανειών.
 - ▣ Και στις δύο περιπτώσεις, προτείνεται η εφαρμογή των πιο απλών ρυθμίσεων, καθώς τα πολύπλοκα εφέ είναι από διασπαστικά έως εκνευριστικά...
 - ▣ Ειδικά στους πίνακες, είναι δυνατή η δημιουργία εφέ ροής του περιεχομένου σε διαδοχικές διαφάνειες.

Προβλεπτικοί παράγοντες της πολιτικής συμπεριφοράς (% εξηγούμενης διασποράς)

Προβλεπτικοί παράγοντες	Πολιτική αυτο-τοποθέτηση (ΔΕ)		Δράσεις υποστήριξης		Δράσεις διαμαρτυρίας	
	2009	2014	2009	2014	2009	2014
	ΔR^2	ΔR^2	ΔR^2	ΔR^2	ΔR^2	ΔR^2
1) Δημογραφικά στοιχεία	.02	.14***				
2) Προσωπικές αξίες	.27***	.38***				
3) Πολιτικές αξίες	.15***	.08***				
4) Πολιτική αυτο-τοποθέτηση (ΔΕ)	--	--				
Συνολικό R^2	.44***	.61***				

* $p < .05$. ** $p < .01$. *** $p < .001$

Προβλεπτικοί παράγοντες της πολιτικής συμπεριφοράς (% εξηγούμενης διασποράς)

Προβλεπτικοί παράγοντες	Πολιτική αυτο-τοποθέτηση (ΔΕ)		Δράσεις υποστήριξης		Δράσεις διαμαρτυρίας	
	2009	2014	2009	2014	2009	2014
	ΔR^2	ΔR^2	ΔR^2	ΔR^2	ΔR^2	ΔR^2
1) Δημογραφικά στοιχεία	.02	.14***	.01	.03		
2) Προσωπικές αξίες	.27***	.38***	.07**	.05		
3) Πολιτικές αξίες	.15***	.08***	.03	.02		
4) Πολιτική αυτο-τοποθέτηση (ΔΕ)	--	--	.01	.00		
Συνολικό R^2	.44***	.61***	.11*	.10		

* $p < .05$. ** $p < .01$. *** $p < .001$

Προβλεπτικοί παράγοντες της πολιτικής συμπεριφοράς (% εξηγούμενης διασποράς)

Προβλεπτικοί παράγοντες	Πολιτική αυτοτοποθέτηση (ΔΕ)		Δράσεις υποστήριξης		Δράσεις διαμαρτυρίας	
	2009	2014	2009	2014	2009	2014
	ΔR^2	ΔR^2	ΔR^2	ΔR^2	ΔR^2	ΔR^2
1) Δημογραφικά στοιχεία	.02	.14***	.01	.03	.03*	.06**
2) Προσωπικές αξίες	.27***	.38***	.07**	.05	.08***	.13***
3) Πολιτικές αξίες	.15***	.08***	.03	.02	.04*	.11***
4) Πολιτική αυτοτοποθέτηση (ΔΕ)	--	--	.01	.00	.01	.01
Συνολικό R^2	.44***	.61***	.11*	.10	.16***	.30***

* $p < .05$. ** $p < .01$. *** $p < .001$

Εμπειρική μελέτη: Συμμετέχοντες και ψυχομετρικά εργαλεία

- Όταν παρουσιάζεται εμπειρική έρευνα, είναι σημαντικό να δίνονται συνοπτικά στοιχεία για τους συμμετέχοντες και τις μετρήσεις.
 - ▣ *Δείγμα*. Βασικοί περιγραφικοί δείκτες (M και SD ή εύρος για τις ποσοτικές μεταβλητές, N ή % για τις κατηγορικές μεταβλητές).
 - ▣ *Ερωτηματολόγια*. Τίτλος, συγγραφείς, έτος δημοσίευσης, κλίμακες, αριθμός στοιχείων (με ενδεικτικό παράδειγμα, αν ο χώρος το επιτρέπει), αξιοπιστία (Cronbach α).
 - ▣ *Πείραμα*. Χειρισμοί της ανεξάρτητης μεταβλητής.

Measures

- **Perceived Discrimination** (based on MIRIPS and AStRA studies)
 - ☞ Against the ethnic group (3 items, $\alpha=.66$)
 - ☞ Against the self (3 items, $\alpha=.79$)
- **Ethnic Identification** (MEIM-R; Phinney & Ong, 2007)
 - ☞ Sense of belonging to the culture of origin (3 items, $\alpha=.77$)
- **National Identification** (based on MIRIPS)
 - ☞ Sense of belonging to the Greek culture (2 items, $\alpha=.69$)
- **Acculturation** (Nguyen & Von Eye, 2002)
 - ☞ National orientation – intergroup relations (5 items, $\alpha=.86$)
- **Psychological Well-Being**
 - ☞ Global self-esteem (Rosenberg, 1965; 10 items, $\alpha=.72$)
 - ☞ Emotional symptoms (Goodman, 1997; 5 items, $\alpha=.67$)

Μετρήσεις: Προσωπικές αξίες

Portrait Values Questionnaire (Schwartz et al., 2001)

- Αυτοπροσδιορισμός (4 items, $\alpha = .57$, “...να είναι ανεξάρτητος”)
- Διέγερση (3 items, $\alpha = .71$, “...να ρισκάρει”)
- Ηδονισμός (3 items, $\alpha = .74$, “...να απολαμβάνει τη ζωή”)
- Επιτεύγματα (4 items, $\alpha = .80$, “...να τον θαυμάζουν για ό,τι κάνει”)
- Δύναμη (3 items, $\alpha = .74$, “...να είναι ο ηγέτης”)
- Ασφάλεια (5 items, $\alpha = .68$, “...να ζει σε ασφαλές περιβάλλον”)
- Συμμόρφωση (4 items, $\alpha = .70$, “...να συμπεριφέρεται πάντα σωστά”)
- Παράδοση (4 items, $\alpha = .67$, “...να τηρεί τα έθιμα που έχει μάθει”)
- Καλοσύνη (3 items, $\alpha = .65$, “...να βοηθά τους ανθρώπους”)
- Παγκοσμιότητα (6 items, $\alpha = .75$, “...να έχουν όλοι ίσες ευκαιρίες”)

Βιβλιογραφικές αναφορές

- Οι βιβλιογραφικές αναφορές στη ροή της παρουσίασης γίνονται σύμφωνα με το APA: επώνυμο συγγραφέα/ων, έτος δημοσίευσης.
 - ▣ Σε περίπτωση περισσότερων των δύο συγγραφέων χρησιμοποιούμε την ένδειξη et al.
 - ▣ Δεν χρειάζεται να το παρακάνει κανείς με τον αριθμό των αναφορών: ενσωματώνονται οι πιο σημαντικές.
- Δεν συμπεριλαμβάνεται απαραίτητα βιβλιογραφικός κατάλογος σε μία προφορική ανακοίνωση.
 - ▣ Ωστόσο, συνιστάται για πρακτικούς λόγους η «κρυφή» συμπερίληψη του βιβλιογραφικού καταλόγου.

Πέρα από τα πολυμέσα

- Η παρουσίαση είναι **προφορική επικοινωνία** και όχι στείρα αναπαραγωγή μιας γραπτής εργασίας.
 - ▣ Η εκφορά του λόγου, τα επαφικά και τα επιτονικά φαινόμενα, η γλώσσα του σώματος, η οπτική επαφή με το ακροατήριο...
- Η τήρηση των **χρονικών ορίων** και η σημασία της άριστης προετοιμασίας-πρόβας.
- **Κι αν κάτι πάει στραβά;** εφεδρικά αρχεία σε συμβατές εκδόσεις και μέσα αποθήκευσης, έντυπο αντίγραφο, σημειώσεις – όχι ηλεκτρονικές!
- Η σοφία της αναγνώρισης των **περιορισμών**.

Last but not least...



Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

Death by PowerPoint Slide 263

Lorem ipsum dolor sit amet,
consectetur adipiscing elit.
Fusce id semper eros. Nulla
facilisi. Proin non lectus non
odio tristique blandit
sagittis eget lorem.



Bruce Woodcock